

РЕШЕНИЕ

№ 13505

гр. С., 03.08.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 160 СЪСТАВ, в публично заседание на трети юли през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: СВЕТОСЛАВ Т. СПАСЕНОВ

при участието на секретаря СИМОНА Г. НИКОЛОВА
като разгледа докладваното от СВЕТОСЛАВ Т. СПАСЕНОВ Гражданско дело № 202211/.../64012 по описа за 2022 година

Производството е образувано по искова молба с вх. № 258793/24.11.2022 г., с която от името на Р. В. С., ЕГН ***** против „/.../“ АД, ЕИК /.../ са предявени обективно кумулативно съединени искове с правно основание чл. 200, ал. 1 КТ и чл. 86 ЗЗД за осъждането на ответното дружество да заплати в полза на ищеца суми, както следва: 1/ сумата от 15 000 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от ищеца в резултат на трудова злополука, настъпила на 23.04.2020 г., около 11:50 часа, в гр. С., бул. „/.../“ /.../, при падане от строително скеле на обект „Mall of Sofia“, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба – 24.11.2022 г., до окончателното изплащане на вземането; 2/ сумата от 3941,68 лева, представляваща лихва за забава за периода 23.04.2020 г. – 24.11.2022 г.

В исковата си молба ищецът Р. В. С. твърди, че ответникът „/.../“ АД, ЕИК /.../ е универсален правопреемник на „/.../“ ООД, ЕИК /.../, като на 22.01.2020 г. сключил с „/.../“ ООД трудов договор, по силата на който бил назначен на длъжност „кофражист“, като постъпил на работа на 27.01.2020 г. Поддържа, че на 23.04.2020 г., около 11:50 ч., е изпълнявал трудовите си задължения на обект при „Mall of Sofia“ в гр. С., бул. „/.../“ /.../. Посочва, че е извършвал кофражни дейности, като е бил стъпил на най-горната плоскост на строително скеле, като работната конструкция станала нестабилна внезапно, вследствие от което паднал от около 2 м. височина. Сочи, че изпитал силна болка по цялото си тяло и най-вече в областта на дясното рамо и кръста, като на същия ден получил медицинска помощ в МБАЛ „Р. А.“ АД. Твърди, че вследствие от инцидента е претърпял тежка луксация на дясна раменна става, съпроводена с болка, оток и ограничен обем на движенията, като 5 месеца след инцидента са констатирани болки при крайните фази на движенията. Ищецът излага твърдения, че на 26.12.2020 г. трудовото му правоотношение с ответното дружество било прекратено, като

ответникът все още не бил деклариран настъпилата трудова злополука, поради което ищецът сторил това и същата била призната за такава с Разпореждане № 30419/17.06.2021 г. на НОИ – Териториално поделение С. – град. Посочва, че поради описаната трудова злополука бил в отпуск поради временна неработоспособност през периода 23.04.2020 г. – 20.09.2020 г., като му били причинени интензивни болки и страдания, които продължавал да търпи и към настоящия момент, а се очаквало да продължи да ги търпи и в бъдеще.

Моли, за постановяване на съдебно решение, с което ответното дружество да бъде осъдено да заплати в полза на ищеца суми, както следва: 1/ сумата от 15 000 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от ищеца в резултат на трудова злополука, настъпила на 23.04.2020 г., около 11:50 часа, в гр. С., бул. „/.../“ /.../, при падане от строително скеле на обект „Mall of Sofia“, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба – 24.11.2022 г., до окончателното изплащане на вземането; 2/ сумата от 3941,68 лева, представляваща лихва за забава за периода 23.04.2020 г. – 24.11.2022 г. Претендират се разноски.

В законоустановения срок по чл. 131, ал. 1 ГПК, от името на ответника „/.../“ АД е депозиран отговор на исковата молба, с който се оспорват предявените искове. Признава факта, че на 22.01.2020 г. с ищеца е сключен трудов договор, по силата на който последният е заемал длъжността „кофражист“ при работодателя /.../ АД, по силата на Трудов договор № 313/22.01.2020 г. Посочва, че не е бил уведомен своевременно за настъпили вреди от посочения в исковата молба инцидент, а разбрал за същите в хода на производството пред НОИ, поради което оспорва да е настъпвала трудова злополука. Счита, че изложените от ищеца факти са изопачени и не отговарят на действителността, тъй като след инцидента е бил в болнично заведение за 1 ден за малки оперативни процедури, като е бил в запазено общо състояние без усложнения, а при изписването му е бил с подобрения, без медицински риск от приключване на лечението и без субективни оплаквания. Оспорва ищецът да е имал фрактура на костите и травматични промени на гръдната половина, както и твърдяното влошено здраве и използваният отпуск поради временна неработоспособност да са следствие от описания инцидент. Ответникът твърди, че в деня на инцидента ищецът е скочил от наклонилото се скеле, без контузии и оплаквания, като е отказал да бъде потърсена спешна помощ, поради което счита, че описаните от ищцовата страна увреждания и преживявания не са в причинна връзка с настъпилия инцидент и репарирването им в претендирания от ищеца размер би довело до неоснователно обогатяване. Ответната страна посочва, че е спазила изискванията за здравословни и безопасни условия на труд, като строителното скеле е било в изправно състояние и е било проверявано. В условията на евентуалност, ответникът прави възражение за съпричиняване при твърдения, че ищецът е проявил груба небрежност, като макар да му е бил проведен инструктаж и да е бил запознат с инструкциите за работа със строително скеле, същият не е спазил дадените му указания, не използвал необходимото оборудване за безопасност и не е заел правилна позиция при използването на скелето, с което е предизвикал наклоняване на последното. Излага доводи, че ищецът сам се е поставил в ситуация на повишен риск от увреждане, като евентуално дължимото

обезщетение следвало да се намали с 90%, поради наличието на съпричиняване при груба небрежност.

Моли, исковете да бъдат отхвърлени. Претендират се разноски.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства по свое убеждение и съобразно чл. 235 ГПК във връзка с посочените от страните доводи, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Предявен е иск с правно основание чл. 200, ал. 1 КТ.

За уважаване на предявения иск с правно основание чл. 200, ал. 1 КТ, в тежест на ищеца е да установи при условията на пълно и главно доказване, че е работил по трудово правоотношение с ответника и е претърпял посочената злополука, че тя е призната за трудова по надлежния ред, че е довела до временна или трайна неработоспособност, че вследствие на злополуката е претърпял неимуществени вреди – болки и страдания, и в какво се изразяват същите, а също и размера на претърпените вреди, причинно-следствената връзка между твърдените вреди и настъпилата трудовата злополука.

В тежест на ответника е да опровергае твърденията на ищеца.

С оглед изявленията и твърденията на страните и на основание чл. 146, ал. 1, т. 3 и т. 4 ГПК, съдът е отделил за безспорно и ненуждаещо се от доказване в производството, че на 22.01.2020 г. ищецът е сключил с „.../“ ООД, ЕИК /.../ Трудов договор № 313, по силата на който е бил назначен на длъжност „кофражист“, като договърът е прекратен през м.12.2020 г., както и че ответникът „.../“ АД, ЕИК /.../ е универсален правопреемник на „.../“ ООД, ЕИК /.../.

От приложената по делото длъжностна характеристика, връчена срещу подпис на Р. С. на 22.01.2020 г., се установява каква е характеристиката на работата на служител, заемащ длъжността „кофражист“, и какви са основните му задължения и отговорности, сред които: извършване на бетонови, кофражни и армировъчни работи; извършване на прегледи преди започване на всяка работна смяна на използваните инструменти, защитни и помощни средства по отношение на тяхната изправност, както и съобщаване, в случай на неизправности на същите; спазване на технологичните изисквания за извършване на СМР, на правилата и инструкциите за безопасна работа и на правилата за вътрешния трудов ред; докладване на прекия ръководител при установени вредности по отношение на технологията, трудовата дисциплина и правилата на безопасна работа; използва по предназначение поверените му инструменти, машини, съоръжения и лични предпазни средства и др.

Представени са декларации №№ 270/27.01.2020 г., с които ищецът е деклариал, че е запознат с Плана за действие при извънредни ситуации и Правилата за безопасност на труда, както и с интегрираната система за управление на качество, околна среда, здраве и безопасност при работа.

С декларация от 22.01.2020 г. Р. С. е деклариал, че му е проведено въстъпително обучение и е запознат с Декларацията на ръководството и целите, инструкции, оценка на риска и аспекти на околната среда, План за действия при бедствия и аварии и противопожарно досие, Програма за управление на отпадъците, Правилник за вътрешния трудов ред и Правила за здравословни и

безопасни условия на труд.

От представена извадка от книга за инструктаж /л.69-70 от делото/ и Служебна бележка № 270/27.01.2020 г. /л. 63 от делото/ се установява, че ищецът е декларирал, че му е проведен първоначален инструктаж по безопасност, здраве, хигиена на труда и противопожарна охрана.

От представеното Разпореждане № 30419 от 17.06.2021 г. /л. 4 от делото/, представляващо официален документ, издаден на основание чл. 60, ал. 1 КСО от длъжностно лице при НОИ, ТП - С.-град, се установява, че на 23.04.2020 г. Р. В. С. е претърпял злополука, която е призната за трудова по чл. 55, ал. 1 КСО. Посочено е, че на 23.04.2020 г. Р. В. С., през време и по повод на извършваната от него работа при „/.../“ ООД, а именно – изпълнение на кофражни работи за направа на вертикална стоманобетонова колона с височина 1,80 м., паднал в резултат на накланяне на строително скеле, вследствие на което получил изкълчване на дясна раменна става. Разпореждането има характер на индивидуален административен акт относно наличието или не на трудова злополука, от една страна, а, от друга, представлява официален удостоверителен документ по смисъла на чл. 179, ал. 1 ГПК за съдържащите се в него факти с обвързваща съда материална доказателствена сила относно положителния факт на трудовата злополука, като елемент от фактическия състав на чл. 200 КТ /в този смисъл: Решение № 109/2012 г. по гр. д. № 622/2011 г. IV ГО на ВКС, Решение № 319/2010 г., III ГО на ВКС, постановени по реда на чл. 290 ГПК/.

Представена е Епикриза от Травматологично отделение при МБАЛ „Р. А.“ АД – гр. П. /л. 26 от делото/, от която се установява, че на 23.04.2020 г. ищецът Р. С. постъпил в болничното заведение с оплаквания за болки и ограничени движения в дясната раменна става, поради падане на същия ден. Установено е, че пациентът е в запазено общо състояние, като дясната раменна става е била оточна, палпаторно болезнена с ограничени и болезнени движения. След рентгенография е установена луксация на дясната раменна става без данни за фрактура на костите, като на същата дата по спешност е проведена мануална репозиция под венозна анестезия и е наложена имобилизация на крайника. Според епикризата ищецът е изписан без усложнения, с подобрения, без медицински риск и без значими субективни оплаквания.

Представени са 5 бр. болнични листове /л.30-34 от делото/, от които се установява, че във връзка с претърпяната трудова злополука на ищеца е разрешен отпуск за временна неработоспособност в общ размер от 151 календарни дни за периода от 23.04.2020 г. до 20.09.2020 г. вкл.

От приетите по делото медицински документи във връзка със здравословното състояние на ищеца след случилата се трудова злополука, както и от заключението по изготвената от д-р Г. съдебно-медицинска експертиза /СМЕ/ се установява, че в резултат на претърпения инцидент на 23.04.2020 г. Р. С. е получил следните травматични увреждания: луксация /изкълчване/ на дясна ръка в хумеро скапуларната става. Вещото лице изяснява, че посочената травма представлява пълно разместване на ставните повърхности, при което се разкъсва ставната капсула и главата на раменната кост заема нетипично положение в раменната област, като най-често излиза в посока напред. Според експерта

претърпяната от ищеца травма на дясната раменна става е причинена по непряк механизъм при падане назад или напред върху изпъната ръка, което отговаряло да е настъпило при реализиране на процесната трудова злополука. Съгласно експертното заключение след подобна травма горният крайник губи възможност за извършване на активни и пасивни движения, като пострадалият изпитва силна болка, която се увеличава при диагностично и терапевтично интервениране. След травмата възниква оток в областта, който е съпроводен с хематом. След наместване на ставата и имобилизация болката се купира с обезболяващи за няколко дни. Експертът посочва, че в подобни случаи крайникът се обездвижва за 2-3 седмици, като средностатистически функционалното възстановяване настъпва до около месец – месец и половина след инцидента, а за тежък физически труд – до 3 месеца. Вещото лице изяснява, че в процесния случай ищецът се е възстановявал в продължение на 5 месеца по предписание на здравните органи, като този по-продължителен период се е дължал на индивидуални особености на пострадалия и на прилаганото лечение. Според експерта при правилно лечение ищецът може да се възстанови напълно след претърпяната травма. В експертизата се посочва, че не са налице данни след процесния инцидент общото здравословно състояние на ищцовата страна да се е влошило и да са настъпили други увреждания.

При изслушването си пред съда, в проведеното по делото открито съдебно заседание на 29.05.2023 г., вещото лице д-р Ц. Г. заявява, че индивидуалните особености на пациента, които влияят на периода на възстановяване, не се отразяват в медицинската документация. Експертът изяснява, че при провеждане на рехабилитация срокът на възстановяване се скъсява и се предотвратява възможността за настъпване на усложнения.

Прието по делото е и заключение по изготвена от д-р Г. допълнителна съдебно-медицинска експертиза, от което се установява, че след процесната трудова злополука, на 23.04.2020 г., е извършено наместване на дясната раменна става на ищеца под упойка, като на 24.04.2020 г. същият е изписан от болничното заведение с наложена имобилизация, която е свалена след около 40 дни. Вещото лице е установило, че според медицинската документация ищецът е започнал физиотерапия на 08.06.2020 г., а на 08.08.2020 г. е проведена още една такава. Експертът посочва, че проведеното лечение е било адекватно, като по-продължителният възстановителен период на ищеца се дължал на тежестта на травмата и на индивидуалните му особености, а не на неправилно и несвоевременно провеждане на лечение. Експертът изяснява, че при проведения преглед на ищцовата страна е установил лека ограниченост в активните движения на дясната ръка в раменната става с болка при пасивни движения на ръката в крайна фаза, което е типично състояние след подобни травми и е преодолимо в бъдеще.

При изслушването си пред съда, в проведеното по делото открито съдебно заседание на 03.07.2023 г., вещото лице д-р Ц. Г. заявява, че според медицинската документация ищецът е започнал своевременно физиотерапевтична и рехабилитационна програма с определени курсове по схема. Изяснява, че проведената терапия е оптимална, а по-дългият възстановителен период от средностатистическия такъв се дължал на индивидуалните възстановителни

способности на ищцовата страна.

Съдът кредитира експертните заключения по основната и допълнителната съдебно-медицински експертизи, като обективни, безпристрастни и компетентно дадени, като не са налице основания за съмнение в тяхната правилност, доколкото същите не са декларативни, а са базирани на проверена от експерта медицинска документация, част от която е приобщена към доказателствения материал. Действително, при изготвяне на допълнителната съдебно-медицинска експертиза вещото лице е ползвало документи, предоставени му извън процеса от ищцовата страна, но това компрометира експертното заключение, доколкото по делото не се твърди и не се доказва тази медицинска документация да не съществува или да е била подправена. Следва да се посочи, че не са ангажирани други доказателства, разколебаващи отразените в съответните медицински документи факти и обстоятелства, поради което същите не могат да бъдат изключени от доказателствената съвкупност само поради факта, че са представени от ищцовата страна.

Прието по делото е заключение по изготвена от инж. Г. и инж. М. съдебно-техническа експертиза, в което се посочва, че при настъпване на процесната трудова злополука ищецът Р. С. е изпълнявал строително-монтажни работи на около 2 м. височина, като е бил стъпил в добра работна позиция върху работната площадка на вътрешно работно скеле с височина 1,80 м. Според експертите механизмът на настъпване на процесната трудова злополука е следният: строителното скеле, на което и бил стъпил ищецът, не е било нивелирано, а е било позиционирано на неравна бетонова настилка с денивелация на някои места до и повече от 5 см., в резултат на което същото се е наклонило на една страна, единият от диагоналите му се е откачил и ищецът е загубил равновесие. Експертите изясняват, че скелето е било изправно и окомплектовано с всички сертифицирани елементи, като при огледа /извършен с хода на настоящото производство/ не е било амортизирано, ремонтирано или с подменени детайли, а единствено е установено, че е било удряно. Съгласно експертизата позицията на работника не би довела до накланяне на скелето, ако същото е добре нивелирано, с монтирани ротационни пети.

По делото са събрани гласни доказателства, чрез разпита на свидетелите Д. Й. Д., Б. И. Б.ов, Л. Г. С.а и Р. Е. П..

Свидетелят Д. Д. заявява, че е работил при ответното дружество на длъжност „бояджия“, в периода от 2013 г.-2014 г. до 2022 г. Посочва, че на процесната дата с ищеца Р. С. работили на строително скеле в гр. С., като в един момент скелето се сгънало и ищецът паднал на дясната си страна върху рамото, като заявил, че го боли ръката и рамото и си тръгнал сам. Свидетелят изяснява, че на конкретния ден скелето е било вече сглобено. Посочва, че по принцип всеки ден на работниците се провежда инструктаж, като предполага, че и на процесната дата такъв е бил проведен. Сочи, че работниците носят каски, а колани – само когато се работи по-нависоко, но не си спомня дали при процесния инцидент ищецът е имал обезопасителен колан.

Свидетелят Б. И. Б.ов посочва, че е работил при ответника от 2019 г. до 2021 г., като е бил колега на ищцовата страна. Заявява, че на процесната дата не е

бил проведен инструктаж, а работниците единствено са се подписали в инструктажната книга. Заявява, че за процесната трудова злополука ищецът го е уведомирал по телефона, като от семейството му научил, че ръката му е излязла от рамото. Изяснява, че докато е работил при ответника не е виждал работниците да слагат обезопасителни колани, за да не се губи време, като такива дори не били предоставяни от работодателя. Сочи, че поради големия обем работа се е бързало и се е разчитало на професионализма и опита на работниците при работата на скеле.

Свидетелят Л. С.а посочва, че е съпруга на ищеца, като на процесната дата е научила от разговор по телефона с ищеца, че същият е паднал от скеле и е в болница в гр. П.. Посочва, че е отишла в болницата, където на ищеца били направени рентгенови снимки и дясната му ръка била обездвижена, като по пътя към дома му изпитвал болка и дискомфорт. Свидетелката изяснява, че през целия период на възстановяване на ищеца от пет месеца му е помагала с обуване, къпане и хранене. Твърди, че пострадалият е ходил на рехабилитация за около 2 седмици по предписание на здравните органи. Сочи, че вследствие от инцидента мъжът □ е чувствал неудобство, а към настоящия момент изпитвал дискомфорт при промяна на времето и физическо натоварване. Изяснява, че поради травмата ищецът не е могъл да извършва физическо натоварване с дясната си ръка, поради което започнал работа като охранител.

Свидетелят Р. П. сочи, че работи при ответника от 2011 г., като към датата на процесния инцидент е бил технически ръководител на обекта, на който е настъпила злополуката. Към края на работния ден научил от работниците, че скелето се е сгънало и ищецът е паднал, но не пожелал да се търси спешна помощ, а се прибрал вкъщи. Пояснява, че скелето било предназначено за работа на височина до 2 м. и всички работници били обучени да го сглобяват. Заявява, че на работниците всяка сутрин се прави ежедневен инструктаж. Посочва, че в процесния случай по негова преценка не били ползвани предпазни колани, тъй като работата се извършвала до 2 м. височина, а предпазен парапет било невъзможно да се сложи, защото минава близо до работната пътека. Предполага, че скелето се е наклонило поради проблем с някой от диагоналите му.

По предявения иск за неимуществени вреди:

Съгласно чл. 200, ал. 1 КТ за вредите от трудова злополука или професионална болест, които са причинили временна неработоспособност, трайна неработоспособност над 50 % или смърт на работника или служителя, работодателят отговаря имуществено, независимо от това, дали негов орган или друг негов работник или служител има вина за настъпването им, като дължи обезщетение за разликата между причинената вреда – неимуществена и имуществена, включително пропуснатата полза, и обезщетението и/или пенсията по общественото осигуряване – ал. 3.

Видно от законовата разпоредба, фактическият състав за възникване на отговорността на работодателя при телесни увреждания на работника или служителя, имаща по същество обективен характер, включва следните кумулативни предпоставки: 1/ наличие на трудово правоотношение между работодателя и пострадалия работник/служител; 2/ професионално заболяване

или трудова злополука, претърпяна от работника или служителя в периода на трудовото правоотношение, която да е причинила травматични увреждания; 3/ неимуществена вреда, претърпяна от пострадалото лице и 4/ причинна връзка между трудовата злополука и неимуществените вреди.

В настоящия случай посоченият фактически състав е налице.

Както се посочи по-горе, страните не спорят, а това се установява и от събраните по делото доказателства, че ищецът и ответникът са били обвързани от трудово правоотношение. С Разпореждане № 30419 от 17.06.2021 г. на НОИ, ТП – гр. С. е установено, че претърпеният от ищеца инцидент на 23.04.2020 г. в гр. С., на строителен обект Mall of Sofia, представлява трудова злополука по чл. 55, ал. 1 КСО. Това разпореждане има двойствено значение – от една страна, то представлява индивидуален административен акт относно наличието или не на трудова злополука, а, от друга страна, е официален удостоверителен документ за установените в него факти, и в частност – за наличието на трудова злополука като положителен юридически факт, който е елемент от фактическия състав на имуществената отговорност на работодателя, и от който зависи съществуването на правото на обезщетение /Решение № 410 от 29.06.2010 г. по гр. д. № 599/2009 г. на ВКС, III г. о./. Поради тази причина следва да се приеме за неоснователно възражението на ответника, че настъпилият инцидент не представлява трудова злополука, тъй като не са ангажирани доказателства посоченото разпореждане да е отменено по надлежния ред. Без значение е обстоятелството дали ответникът е бил уведомен за настъпилата злополука или не, след като същата е удостоверена по съответния нормативен път. Представените от ответника обяснения на негови работници е недопустимо да се обсъждат в настоящото производство, доколкото представляват свидетелски показания в писмена форма, събрани не по надлежния процесуален ред, но следва да се посочи, че отразеното в тях не оборва доказаната по делото фактическа обстановка, като ответникът не е ангажирал други доказателства, от които да се направи извод, че претърпените от ищеца вреди са следствие от друг инцидент. Обстоятелството, че в деня на злополуката ищецът си е тръгнал сам, отказал е спешна помощ и е заявил, че му няма нищо, не променя извода, че са настъпили твърдените увреждания, като в тази насока са приетите в производството писмени доказателства и изслушаните свидетелски показания и експертни заключения. Крайните изводи на настоящия съдебен състав не се променят и от факта, че ищецът е бил без фрактура на костите, без травматични промени в гръдната половина и е бил изписан с подобрение в добро общо състояние, без медицински риск от приключване на болничното лечение и без сериозни субективни оплаквания. Това е така, защото по делото е несъмнено установено, че в причинна връзка с процесната трудова злополука ищецът е претърпял конкретно увреждане, а именно - луксация /изкълчване/ на дясна ръка в хумеро скапуларната става. Евентуалното влошаване на общото здравословно състояние и настъпването на допълнителни увреждания би имало значение за размера на претърпените неимуществени вреди, но не променя извода за настъпила трудова злополука с горепосочените последици.

Отговорността на работодателя е обективна, поради което е без значение дали е положил дължимата грижа, като е спазил правилата за монтаж на строително скеле и е извършвал съответните проверки. Следва да се посочи обаче,

че свидетелят Пешев, който е бил технически ръководител на обекта на процесната дата, заявява, че сам е решил да не се предоставят обезопасителни колани, тъй като работата се е извършвала до 2 м. височина. По делото не са ангажирани доказателства за това дали и кога е било задължително използването на такива предпазни средства, поради което следва да се приеме, че работодателят не е спазил общите изисквания за осигуряване на безопасни условия на труд по чл. 4 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд /ЗЗБУТ/, доколкото падането от подобна височина е било опасно за здравето на работниците, поради което ответникът е следвало да осигури съответните лични предпазни средства – чл. 10, ал. 1 и чл. 14 от ЗЗБУТ. Действително, от свидетелските показания по делото се доказва, че работниците са били снабдени с каска, но това в случая е ирелевантно, доколкото се касае за трудова злополука, довела до нараняване на крайник.

Установи се по делото, че именно трудовата злополука е довела до описаните в исковата молба телесни увреждания на Р. С., изразяващи се в луксация /изкълчване/ на дясна ръка в хумеро скапуларната става. Налице са безспорно причинени неимуществени вреди на пострадалия, като е налице спор между страните, свързан с размера на неимуществените вреди. Следва да се посочи, че в исковата молба се твърди да са получени от ищеца и травми в областта на кръста, за които обаче, по делото не се ангажираха доказателства. В тази връзка, следва да се посочи, че вещото лице по съдебно-медицинската експертиза изрично посочи, че от представената по делото медицинска документация не се установява такава травма в кръста да е получена от ищеца при процесната злополука.

Относно размера на неимуществените вреди:

Размерът на обезщетението на доказаните неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Понятието „справедливост“ по смисъла на чл. 52 ЗЗД обаче не е абстрактно понятие. Във всеки случай, за да отговаря на критерия справедливост, определеното от съда обезщетение следва при отчитане на всички релевантни по делото обстоятелства, относими към пострадалото лице и претърпените от него увреждания по най-пълен начин да обезщетява претърпените болки и страдания и в този смисъл да се явява техен паричен еквивалент /Решение № 33 от 04.04.2012 г. по т.д. № 172/2011 г., на ВКС, II т. о.; Решение № 198 от 3.10.2014 г. по гр. д. № 2307/2014 г., на ВКС, III г. о.; Решение № 95 по гр. д. № 5805/2013 год. на ВКС, III г. о.; Решение № 389/13 г. от 04.08.2014 г. по гр. д. № 40/2013 г. на ВКС, IV г. о. и др./.

Принципът за справедливост включва в най-пълна степен компенсиране на вредите на увреденото лице от вредоносното действие, когато съдът е съобразил всички доказателства, релевантни към реално претърпените от увреденото лице морални вреди (болки и страдания), решението е постановено в съответствие с този принцип.

От приетите по делото заключения на съдебно-медицинска експертиза и допълнителна такава се установи, че ищецът е получил следните травматични увреждания: луксация /изкълчване/ на дясна ръка в хумеро скапуларната става. При указаната лекарска помощ крайникът на ищецът е бил обездвижен, при която

процедура му е дадена упойка, поради съпътстващите силни болки. Вещото лице изяснява, че в процесния случай ищецът се е възстановявал в продължение на 5 месеца по предписание на здравните органи, като този по-продължителен период се е дължал на индивидуални особености на пострадалия и на прилаганото лечение. В експертизата се посочва, че не са налице данни след процесния инцидент общото здравословно състояние на ищцовата страна да се е влошило и да са настъпили други увреждания. От експертното заключение се изясни, че ищецът е започнал своевременно физиотерапия, като проведеното лечение е било адекватно и е допринасяло за по-бързото оздравяване, а по-продължителният възстановителен период на ищеца се дължал на тежестта на травмата и на индивидуалните му особености. При проведения от вещото лице преглед на ищцовата страна е установена лека ограниченост в активните движения на дясната ръка в раменната става с болка при пасивни движения на ръката в крайна фаза, което е типично състояние след подобни травми и е преодолимо в бъдеще. Съдът отчита посочените обстоятелства, като съобразява и факта, че ищецът е бил в трудоспособна възраст на 43 години, като непосредствено след инцидента и по време на възстановяването си в продължение на 5 месеца е изпитвал болка и дискомфорт и се е налагало да бъде подпомаган в ежедневните си нужди от съпругата си. Следва да се съобрази и фактът, че поради претърпяната злополука ищцовата страна не е имала възможност да полага физически труд, като към настоящия момент също изпитва дискомфорт. Съдът отчита и по-дългият период на възстановяване, в сравнение със средностатистическия такъв, но има предвид също, че това се дължи на индивидуалните особености на пострадалия, а не на негова небрежност, доколкото лечението му е било адекватно и своевременно предприето.

Съдът взе предвид и общественно-икономическите отношения и отражението им към размера на неимуществените вреди. Налице е връзка между стандарта на живот в страната и претърпените вреди, респективно размера на обезщетението. Тя е израз именно на критерия на справедливостта, който не може да съществува извън конкретните условия, включващи и време и място на възникване на увреждането, етап на общественно-икономическо развитие, конкретна икономическа конюнктура, стандарт на живот, средно статистически размер на доходите /Решение № 215 от 03.02.2017 г. по т. д. № 2908/2015 г. на ВКС, I т. о./.

Същевременно, съдът отчита обстоятелството, че ищецът не е претърпял допълнителни увреждания, здравословното му състояние не се е влошило и има изглед последиците от травмата да бъдат напълно излекувани, без да останат трайни негативни изменения в състоянието и функциите на крайника. Следва да се съобрази и фактът, че не са налице доказателства да са търпени по-интензивни и силни болки и страдания, както и по-дълготрайни и тежки неудобства от обичайните такива за подобна травма, като процесната. От значение е и обстоятелството, че ищецът не се е нуждаел от спешна помощ, прибрал се е сам и не е проявявал признаци на силна и непоносима болка непосредствено след инцидента. Съдът отчита и факта, че не се е налагала оперативна намеса и че ищецът е изписан бързо от болничното заведение в добро общо състояние.

Предвид всичко изложено, съдът намира, че определянето на обезщетение за неимуществени вреди на ищеца, следва да бъде в размер на общо 10 000 лева.

Определянето на размер, различен от посочения и съобразно всички факти и обстоятелства по делото, не би бил съответстващ на изискванията на справедливостта.

Съдът намира за неоснователно направеното от името на ответника възражение за намаляване на дължимото обезщетение, поради проявена от пострадалия груба небрежност.

Съгласно чл. 201, ал.2 от КТ отговорността на работодателя може да се намали, ако пострадалият е допринесъл за трудовата злополука като е допуснал груба небрежност. За последната няма дефиниция в гражданското право, но може да се определи като степен на небрежността, като неполагане на дължимата грижа от едно лице с оглед естеството на дейността и условията за нейното извършване. Грубата небрежност може да се определи и като грижата, която би положил и най-небрежният човек при упражняване на определена дейност при подобни условия. Грубата небрежност може да има и когато пострадалият е извършил действия в нарушение на установените правила за безопасност на труда, предвиждайки възможност за настъпване на вредоносен резултат, но лекомислено се е надявал да го предотврати /Решение № 348/11.10.2011 г. по гр.д. № 387/10 г., ГК, IV г.о на ВКС, Решение № 79/27.02.12 г. по гр.д. № 673/1 г., ГК, IV г.о. на ВКС, Решение № 719/10.11.2009 г. по гр.д. № 2898/08 г., Г.К., I г.о. на ВКС, Решение № 1176/14.11.2008 г. по гр.д. № 5228/07 г., ГК, II г.о. на ВКС и др./. С оглед на така дефинираната груба небрежност следва да се прецени поведението ищеца при настъпването на трудовата злополука - дали е нарушил установени правила на безопасност на труда и дължимата грижа. В тежест на работодателя, който е направил възражение за съпричиняване на вредоносния резултат поради груба небрежност, е да го докаже, като в тази връзка ангажира всички допустими и относими доказателства./ Решение № 60/05.03.2014 г. по гр.д. № 5074/13 г., IV г.о. на ВКС/. Такива доказателства не са ангажирани, поради което и възражението по чл. 201, ал. 2 от КТ е недоказано. В случая не е доказано кои норми на правилата на безопасност на труда са нарушени от ищцовата страна. Дори да се приеме, че на ищеца са провеждани инструктажи, то не се доказва конкретното им съдържание, а документите, за които е декларирал, че е запознат, не са представени по делото, за да се прецени какви са били конкретните му задължения при работа на скеле и каква отговорност е носил във връзка с работата и монтажа на процесното скеле. От общото изброяване на задълженията на работника в длъжностната му характеристика също не може да се извлекат конкретни такива при работа на строително скеле, които да не са изпълнени. Следва да се посочи, че не са ангажирани други доказателства за поведение на ищеца, което да е допринесло за настъпване на инцидента и то да е било такова, каквото и най-небрежният човек не би проявил. Наред с това, следва да се посочи, че представените Инструкции за работа със строително скеле са утвърдени през 2021 г. – т.е., след процесния инцидент, като няма също така данни ищецът да е бил запознат със същите при постъпването си на работа.

Поради гореизложеното, обезщетението за вреди не следва да се намалява на това основание. Следователно, искът е основателен до сумата от 10 000 лева, като за разликата над 10 000 лева до пълния предявен размер от 15 000 лева следва да бъде отхвърлен.

Върху главницата следва да се присъди и законна лихва, считано от датата на депозиране на исковата молба в съда /24.11.2022 г./ до окончателното ѝ изплащане.

По иска за лихва за забава:

Съгласно разпоредбата на чл. 84, ал. 3 ЗЗД при задължение от непозволено увреждане длъжникът се смята в забава и без покана. В случая увреждането е настъпило на 23.04.2020 г., от който момент ответникът е изпаднал в забава. По делото се установи, че ответната страна дължи на ищеца обезщетение за неимуществени вреди в размер на 10 000 лева, като за периода от 23.04.2020 г. до 23.11.2022 г. се дължи мораторна лихва в размер на 2625,21 лева /изчислена по реда на чл. 162 ГПК, посредством лихвен калкулатор на НАП/. За деня 24.11.2022 г. не се дължи мораторна лихва за забава, доколкото считано от депозиране на исковата молба в съда – 24.11.2022 г. се претендира и законна лихва върху претендираното обезщетение и присъждане два пъти законна лихва за забава върху едно и също вземане не е допустимо/.

Предвид гореизложеното, настоящият съдебен състав намира, че искът с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД се явява основателен и доказан за периода 23.04.2020 г. – 23.11.2022 г. и за сумата от 2625,21 лева и следва да бъде уважен за тези период и размер, като за разликата над уважения размер обезщетение за забава за разликата над 2625,21 лева до пълния предявен размер от 3941,68 лева и за деня 24.11.2022 г., искът следва да бъде отхвърлен.

По отношение разпределението на отговорността за разноски в производството пред СРС:

При този изход на спора право на разноски в настоящото производство имат и двете страни.

От името на ищеца своевременно е направено искане за присъждане на разноски в настоящото производство. Видно от представения по делото договор за правна защита и съдействие от 10.09.2021 г. сключен между Р. В. С. и адвокат Б. Б. Б., за изпълнение на възложената работа адвокатът ще осъществява безплатна правна помощ на възложителя на основание чл. 38, ал. 1, т. 3, предл. 2 от Закона за адвокатурата. Съгласно чл. 38, ал. 2 ЗА, когато адвокатът е оказал безплатна правна помощ на близък /хипотезата на чл. 38, ал. 1, т. 3, предл. 2 ЗАдв./, при постановяване на благоприятно решение по спора за представлявания, съдът осъжда насрещната страна да заплати на адвоката възнаграждение в размер, не по-нисък от предвидения в наредбата на Висшия адвокатски съвет по чл. 36, ал. 2 ЗА.

Съдът намира, че с оглед фактическата и правна сложност на делото, извършените от процесуалния представител на ищеца активни процесуални действия и при съобразяване минималните размери на адвокатските възнаграждения за съответния вид работа, съгласно Наредба № 1/09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, във вр. чл. 38, ал. 2 вр. ал. 1, т. 3, предл. 2 от ЗА, ответникът „/.../“ АД, следва да бъде осъден да заплати в полза на адвокат Б. Б. Б. сумата от 1399,71 лева, представляваща разноски за адвокатско възнаграждение за предоставена на ищеца безплатна правна помощ и съдействие в производството пред СРС, съразмерно на уважената част от исковете.

От името на ответника своевременно е направено искане за присъждане на разноски, а именно за заплатен депозит за вещо лице по допуснатата в производството съдебно-медицинска експертиза в размер на 300 лева, за вещо лице по допуснатата в производството съдебно-техническа експертиза в размер на 400 лева, за депозит за свидетел в размер на 60 лева, както и адвокатско възнаграждение в размер на 3480 лева.

Съгласно задължителните за съдилищата тълкувателни разяснения, дадени в т. 1 от Тълкувателно решение № 6/2012 г. от 06.11.2013 г., постановено по тълк. дело № 6/2012 г. на ОСГТК на ВКС само, когато е доказано извършването на разноски в производството, те могат да се присъдят по правилата на чл. 78 ГПК. Ето защо и доколкото по делото не са представени доказателства, че претендираните от ответника разноски за адвокатско възнаграждение в настоящото производство са действително извършени, то такива разноски не следва да се възлагат в тежест на насрещната страна в производството.

Съразмерно на отхвърлената част от предявените иски, ищецът следва да бъде осъден да заплати на ответника разноски в общ размер от 253,44 лева.

На основание чл. 78, ал. 6 ГПК ответникът „/.../“ АД, следва да бъде осъден да заплати в полза на бюджета и по сметка на Софийски районен съд сумата от 804,94 лева, представляваща разноски за държавна такса и депозит за вещо лице в производството пред СРС, съразмерно на уважената част от исковете.

Така мотивиран, Софийски районен съд, II ГО, 160 състав

РЕШИ:

ОСЪЖДА „/.../“ АД, ЕИК /.../, със седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „/.../“ № 2 да заплати в полза на Р. В. С., ЕГН *****, с адрес: гр. П., ул. „/.../“, бл. 89, № /.../, на основание чл. 200, ал. 1 КТ, сумата от **10000,00 лева**, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от ищеца в резултат на трудова злополука, настъпила на 23.04.2020 г., около 11:50 часа, в гр. С., бул. „/.../“ /.../, при падане от строително скеле на обект „Mall of Sofia“, ведно със законната лихва от датата на подаване на исквата молба – 24.11.2022 г., до окончателното изплащане на вземането, **КАТО ОТХВЪРЛЯ** иска с правно основание чл. 200, ал. 1 КТ за разликата над уважения размер от 10 000 лева до пълния предявен размер от 15 000 лева.

ОСЪЖДА „/.../“ АД, ЕИК /.../, със седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „/.../“ № 2 да заплати в полза на Р. В. С., ЕГН *****, с адрес: гр. П., ул. „/.../“, бл. 89, № /.../, на основание чл. 86 ЗЗД, сумата от **2625,21 лева**, представляваща лихва за забава за периода 23.04.2020 г. – 23.11.2022 г., **КАТО ОТХВЪРЛЯ** иска с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД за разликата над уважения размер от 2625,21 лева до пълния предявен размер от 3941,68 лева.

ОСЪЖДА „/.../“ АД, ЕИК /.../, със седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „/.../“ № 2 да заплати в полза на адвокат Б. Б. Б. от САК, личен номер: 1000677910, със служебен адрес: гр. П., ул. „/.../“ № 34, ет. 3, офис 6, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК във вр. чл. 38, ал. 2 вр. чл. 38 ал. 1, т. 3, предл. 2 от

Закон за адвокатурата, сумата от **1399,71 лева**, представляваща разноски за адвокатско възнаграждение за предоставена на ищеца безплатна правна помощ и съдействие в производството пред СРС, съразмерно на уважената част от исковете.

ОСЪЖДА Р. В. С., ЕГН *****, с адрес: гр. П., ул. „/.../“, бл. 89, № /.../ да заплати в полза на „/.../“ АД, ЕИК /.../, със седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „/.../“ № 2 , на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, сумата от **253,44 лева**, представляваща разноски в производството пред СРС, съразмерно на отхвърлената част от исковете.

ОСЪЖДА „/.../“ АД, ЕИК /.../, със седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „/.../“ № 2 да заплати в полза бюджета и по сметка на Софийски районен съд, на основание чл. 78, ал. 6 ГПК, сумата от **804,94 лева**, представляваща разноски за държавна такса и депозит за вещо лице в производството пред СРС.

Решението подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Препис от решението да се връчи на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____